

FSD1109

**Luottamus tuomioistuimiin: ylimääräiset
muutoksenhaut 1989 - 1998**

Koodikirja

TIETOARKISTO

Tämän koodikirjan viittaustiedot:

Luottamus tuomioistuimiin: ylimääräiset muutoksenhaut 1989 - 1998 [koodikirja]. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto [tuottaja ja jakaja], 2018.

Koodikirja on luotu aineiston versiosta 1.0 (22.1.2002).

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä koodikirja on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD1109. Aineisto on kuvailtu mahdollisimman yksityiskohtaisesti suomeksi ja englanniksi. Datatiedostosta on tarkistettu muun muassa muuttujien jakaumat, puuttuvat tiedot, muuttujien selitteet ja arvojen selitteet. Tarvittaessa datatiedosto on anonymisoitu. Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Ahonen, Timo (Turun yliopisto) & Laitinen, Ahti (Turun yliopisto) & Niskanen, Hannu (Turun yliopisto): Luottamus tuomioistuimiin: ylimääräiset muutoksenhaut 1989 - 1998 [sähköinen tietoaineisto]. Versio 1.0 (2002-01-22). Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD1109>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Koodikirjan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo tietoarkistoon ilmoitetuista julkaisuista, joissa aineistoa on hyödynnetty. Toinen osa sisältää tiedot muuttujista: muuttujien nimet, kysymystekstit ja suorat jakaumat. Kolmannesta osasta löytyvät hakemistot.

Tässä koodikirjassa esitetyt muuttujien jakaumat on tuotettu SPSS-tiedostoista. Jakaumataulukoissa on esitetty muuttujan saamat arvot, vastaavat frekvenssit (n), frekvenssit prosentteina (%) ja validit prosentit (v. %), joissa on huomioitu puuttuvat arvot. Kaikki jakaumat ovat painottomia. Jos aineisto sisältää painomuuttujia ne löytyvät muuttujaluettelon lopusta. Joidenkin muuttujien osalta suorat jakaumat on korvattu kuvailevilla tunnusluvuilla. Avokysymyksistä luokiteltuja vaihtoehtoja ei ole yleensä otettu mukaan koodikirjaan.

Jakaumat saattavat sisältää puuttuvia tietoja. Merkintä "tieto puuttuu (SYSMIS)" viittaa puuttuvaan havaintoon. Merkintä "tieto puuttuu (User missing)" viittaa muuhun puuttuvaan tietoon, esimerkiksi arkistossa määritellyyn puuttuvaan tietoon (user missing). Useissa tapauksissa aineiston käyttäjän on harkittava myös muiden arvojen koodaamista puuttuvaksi tiedoksi (esim. 'en halua sanoa' tai 'en osaa sanoa').

Koodikirja voi sisältää myös erilaisia liitteitä. Tyypillisin liite on kyselylomake.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	2
1.4	Aineiston käyttö	3
2	Muuttujat	5
3	Hakemistot	11
3.1	Muuttujat esiintymisjärjestyksessä	11
3.2	Muuttujat aakkosjärjestyksessä	12

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Luottamus tuomioistuimiin: ylimääräiset muutoksenhaut 1989 - 1998

Aineiston nimi englanniksi: Confidence in Courts of Justice: Extraordinary Appeals 1989-1998

Koodikirja on luotu aineiston versiosta 1.0 (22.1.2002).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Ahonen, Timo (Turun yliopisto. Oikeustieteellinen tiedekunta)

Laitinen, Ahti (Turun yliopisto. Oikeustieteellinen tiedekunta)

Niskanen, Hannu (Turun yliopisto. Oikeustieteellinen tiedekunta)

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Ahonen, Timo (Turun yliopisto. Oikeustieteellinen tiedekunta)

Laitinen, Ahti (Turun yliopisto. Oikeustieteellinen tiedekunta)

Niskanen, Hannu (Turun yliopisto. Oikeustieteellinen tiedekunta)

Aineisto luovutettu arkistoon

26.1.2001

Asiasanat

kantelut; luotettavuus; muutoksenhaku; purkaminen; tuomioistuimet; tuomiot; tuomiovirheet; ylimääräinen muutoksenhaku

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: lainsäädäntö ja oikeusjärjestelmät

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Aineistot, jotka eivät kuulu sarjaan

Yksittäiset aineistot, jotka eivät kuulu mihinkään sarjaan.

Sisällön kuvaus

Tutkimuksessa selvitettiin ylimääräistä muutoksenhakua koskevista hakemuksista ilmenevää tuomioistuimia kohtaan tunnettua epäluottamusta ja sen suuruutta ja rakennetta. Muuttujina olivat asiatyypit, johon muutosta haettiin ja hakijan asema sekä rikos- että siviiliasian tyypit. Tutkimuksessa selvitettiin myös, mikä oli muutoksenhaun kohteena ollut ratkaisu sekä mikä oli rikosratkaisun pääsisältö. Muuttujina olivat lisäksi muutoksenhaun lopputulos sekä millä perusteella muutoksenhaku oli ensisijaisesti tehty. Taustamuuttujina olivat hakemuksen vuosi sekä oliko hakija viranomainen vai siviili.

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi

Havaintoyksikkötyyppi: Tapahtuma/prosessi/ilmiö

Perusjoukko/otos: Vuosina 1989 - 1998 KKO:een saapuneet 3240 tuomiovirhekantelua ja tuomionpurkupurkuhakemusta

Aineistonkeruun ajankohta: 1999

Kerääjät: Ahonen, Timo (Turun yliopisto. Oikeustieteiden tiedekunta); Laitinen, Ahti (Turun yliopisto. Oikeustieteiden tiedekunta); Niskanen, Hannu (Turun yliopisto. Oikeustieteiden tiedekunta)

Keruumenetelmä: Kooste- tai synteesiaineisto

Keruväline tai -ohje: Aineistonkeruuhjeistus: poimintaohje tai -suunnitelma

Aineiston ajallinen kattavuus: 1989 – 1998

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Aikasarja-aineisto

Vastausprosentti: 8,50 %

Muuttujien ja havaintojen lukumäärä: Aineistossa on 14 muuttujaa ja 275 havaintoa.

Otantamenetelmä: Todennäköisyysotanta: ryväsotanta

Ryväsotanta, jossa ryppäät määritettiin normaalikuukausimenetelmällä. Kultakin vuodelta käytiin läpi maaliskuussa KKO:lle jätetyt hakemukset. Analysointirungon mukainen poiminta (mm. hakijan asema, asiatyyppi, ratkaisu jne.). Tarkemmat tiedot Niskanen, Hannu & Ahonen, Timo & Laitinen, Ahti (2000) : Suomalaisten luottamus tuomioistuimiin. Turku : Turun yliopisto. - (Turun yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan julkaisuja. Rikos- ja prosessioikeudensarja A ; 25).

Lähdeaineistot: KKO:lle jätetyt ylimääräiset muutoksenhaut 1989 - 1998

1.4 Aineiston käyttö

Julkaisut

Helander, Karin (2017): Logistinen regressio tuomioistuinmielikuvien tutkimuksessa. Helsingin yliopisto, Valtiotieteellinen tdk, sosiaalitieteiden laitos.

Niskanen, Hannu (2000). Luottamus tuomioistuimiin. Turku: Turun yliopisto. Oikeustieteen pro gradu -tutkielma.

Niskanen, Hannu & Ahonen, Timo & Laitinen, Ahti (2000). Suomalaisten luottamus tuomioistuimiin. Turku: Turun yliopisto. Turun yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan julkaisuja. Rikos- ja prosessioikeudensarja A; 25.

Sutela, Mika (2008). Ylimääräisestä muutoksenhausta rikosasioissa. Erityisen muutoksenhakeinon tarpeellisuuden ja nykytilan empiirisitä tarkastelua. Joensuu: Joensuun yliopisto. Oikeustieteen (rikos- ja prosessioikeus) pro gradu -tutkielma.

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD1109>

Liittyvät aineistot

FSD1110 Luottamus tuomioistuimiin : käräjäoikeuskysely 1999

[Käytän ja kuvailun oheismateriaalit]

Niskanen, Hannu & Ahonen, Timo & Laitinen, Ahti (2000). Suomalaisten luottamus tuomioistuimiin. Turku : Turun yliopisto. - (Turun yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan julkaisuja. Rikos- ja prosessioikeudensarja A ; 25)

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietokanto

Painokertoimet

Aineisto ei sisällä painomuuttujia.

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Luku 2

Muuttujat

[FSD_NO] Aineistonumero (lisätty FSD:ssä)

Kysymysteksti

Aineistonumero (lisätty FSD:ssä)

Kuvailevat tunnusluvut

tunnusluku	arvo
kelvollisten havaintojen lkm	275
minimi	1109.00
maksimi	1109.00
keskiarvo	1109.00
keskihajonta	0.00

[FSD_VR] Aineistoversio (lisätty FSD:ssä)

Kysymysteksti

Aineistoversio (lisätty FSD:ssä)

Kuvailevat tunnusluvut

tunnusluku	arvo
kelvollisten havaintojen lkm	275
minimi	1.00
maksimi	1.00
keskiarvo	1.00
keskihajonta	0.00

[FSD_PRO] Käsittelytaso (lisätty FSD:ssä)**Kysymysteksti**

Aineisto on kuvailtu mahdollisimman yksityiskohtaisesti suomeksi ja englanniksi. Datatiedostosta on tarkistettu muun muassa muuttujien jakaumat, filtrimuuttujat, puuttuvat tiedot, muuttujien selitteet ja arvojen selitteet. Tarvittaessa datatiedosto on anonymisoitu.

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
A (ks. koodikirja)	1	275	100.0	100.0
B (ks. koodikirja)	2	0	0.0	0.0
C (dataa ei ole tarkastettu FSD:ssä)	3	0	0.0	0.0
		275	100.0	100.0

[FSD_ID] Havaintotunnus (lisätty FSD:ssä)**Kysymysteksti**

Havaintotunnus (lisätty FSD:ssä)

Kuvailevat tunnusluvut

tunnusluku	arvo
kelvollisten havaintojen lkm	275
minimi	1.00
maksimi	277.00
keskiarvo	139.14
keskihajonta	79.92

[V1] Vuosi**Kysymysteksti**

Vuosi

Kuvailevat tunnusluvut

tunnusluku	arvo
kelvollisten havaintojen lkm	275
minimi	1989.00

(taulukko jatkuu seur. sivulla)

(taulukko jatkuu ed. sivulta)

tunnusluku	arvo
maksimi	1998.00
keskiarvo	1994.34
keskihajonta	2.92

[V2] Asiakirjatyyppi ja hakijan asema

Kysymysteksti

Asiakirjatyyppi ja hakijan asema

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Rikosasia: Syytetty	1	71	25.8	25.8
Apulaisoikeuskansleri	2	43	15.6	15.6
Oikeusministeriön vankeinhoito-osasto	3	13	4.7	4.7
Ratkaisun tehnyt tuomioistuimen jäsen (tuomari)	4	34	12.4	12.4
Siviiliasia: Vastaaja	5	34	12.4	12.4
Siviiliasia: Kantaja	6	23	8.4	8.4
Siviiliasia: Muu ei-viranomainen	7	33	12.0	12.0
Ei tietoa	8	22	8.0	8.0
Muu viranomainen	9	2	0.7	0.7
		275	100.0	100.0

[V3] Rikosasian tyyppi

Kysymysteksti

Rikosasia

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Omaisuusrikos	1	54	19.6	32.1
Henkilöön kohdistuva rikos	2	23	8.4	13.7
Liikennerikos	3	35	12.7	20.8
Muunto	4	17	6.2	10.1
Muu	5	35	12.7	20.8
Ei tietoa	6	4	1.5	2.4
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	107	38.9	–

(taulukko jatkuu seur. sivulla)

2. Muuttujat

(taulukko jatkuu ed. sivulta)

selite	arvo	n	%	v. %
		275	100.0	100.0

[V4] Siviiliasian tyyppi

Kysymysteksti

Siviiliasian tyyppi

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Velkomusasia	1	26	9.5	27.1
Muu	2	65	23.6	67.7
Ei tietoa	3	5	1.8	5.2
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	179	65.1	–
		275	100.0	100.0

[V5] Hakemuksen kohteena ollut ratkaisu

Kysymysteksti

Hakemuksen kohteena ollut ratkaisu

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Rangaistusmääräys	1	51	18.5	18.6
AO:n tuomio	2	102	37.1	37.2
HO:n tuomio	3	99	36.0	36.1
KKO:n tuomio	4	19	6.9	6.9
ei tietoa	5	3	1.1	1.1
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	1	0.4	–
		275	100.0	100.0

[V6] Rikosratkaisun pääsisältö

Kysymysteksti

Rikosratkaisun pääsisältö

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Sakko	1	73	26.5	43.5
Ehdollinen vankeus	2	10	3.6	6.0
Ehdoton vankeus	3	49	17.8	29.2
Muunto	4	17	6.2	10.1
Ei tietoa	5	17	6.2	10.1
Muu	6	2	0.7	1.2
tieto puuttuu (SYSMIS)	.	107	38.9	–
		275	100.0	100.0

[V7] Lopputulos

Kysymysteksti

Lopputulos

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Hyväksytty	1	109	39.6	39.6
Hylätty	2	131	47.6	47.6
Tutkimatta	3	22	8.0	8.0
Muu	4	13	4.7	4.7
		275	100.0	100.0

[V8] Ensisijainen peruste

Kysymysteksti

Ensisijainen peruste

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Väärä henkilö tuomittu	1	35	12.7	12.7
Virhe rangaistuksen mittaamisessa	2	29	10.5	10.5
Näyttö väärin arvioitu tai ei tarpeeksi näyttöä	3	19	6.9	6.9
Muu lain soveltamisvirhe	4	43	15.6	15.6
Päätöksen ja/tai menettelyn epätasapuolisuus	5	23	8.4	8.4
Poliisin/esitutkintaviranomaisen virhe	6	9	3.3	3.3
Muu relevantti peruste	7	27	9.8	9.8
Ei relevantti luottamusnäkökulmasta	8	65	23.6	23.6
Kuulemis-, haastamis- tai tiedoksiantovirhe	9	17	6.2	6.2

(taulukko jatkuu seur. sivulla)

2. Muuttujat

(taulukko jatkuu ed. sivulta)

selite	arvo	n	%	v. %
Tuomiolle ei laillista perustetta	10	8	2.9	2.9
		275	100.0	100.0

[V8_1] Ensisijainen peruste: Muu, mikä?

Kysymysteksti

Ensisijainen peruste: Muu, mikä?

Ei valideja arvoja

[BV9] Yksityinen vai viranomaisen (muutoksenhaun) tekijänä

Kysymysteksti

Yksityinen vai viranomaisen (muutoksenhaun) tekijänä

Frekvenssit

selite	arvo	n	%	v. %
Yksityinen	1	183	66.5	66.5
Viranomaisen	2	92	33.5	33.5
		275	100.0	100.0

Luku 3

Hakemistot

3.1 Muuttujat esiintymisjärjestyksessä

Aineistonumero (lisätty FSD:ssä) [FSD_NO]	5
Aineistoversio (lisätty FSD:ssä) [FSD_VR]	5
Käsittelytaso (lisätty FSD:ssä) [FSD_PRO]	6
Havaintotunnus (lisätty FSD:ssä) [FSD_ID]	6
Vuosi [V1]	6
Asiakirjatyyppi ja hakijan asema [V2]	7
Rikosasian tyyppi [V3]	7
Siviiliasian tyyppi [V4]	8
Hakemuksen kohteena ollut ratkaisu [V5]	8
Rikosratkaisun pääsisältö [V6]	8
Lopputulostulos [V7]	9
Ensisijainen peruste [V8]	9
Ensisijainen peruste: Muu, mikä? [V8_1]	10
Yksityinen vai viranomaisen (muutoksenhaun) tekijänä [BV9]	10

3.2 Muuttujat aakkosjärjestyksessä

Aineistonumero (lisätty FSD:ssä)	5
Aineistoversio (lisätty FSD:ssä)	5
Asiakirjatyypin ja hakijan asema	7
Ensisijainen peruste	9
Ensisijainen peruste: Muu, mikä?	10
Hakemuksen kohteena ollut ratkaisu	8
Havaintotunnus (lisätty FSD:ssä)	6
Käsittelytaso (lisätty FSD:ssä)	6
Lopputulokset	9
Rikosasian tyyppi	7
Rikoslaskun pääsisältö	8
Siviiliasian tyyppi	8
Vuosi	6
Yksityinen vai viranomaisen (muutoksenhaun) tekijänä	10